



V Bruselu dne 6.4.2022
COM(2022) 154 final

2022/0102 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se Česku povoluje zavést zvláštní opatření odchyloující se od článku 287 směrnice
2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Podle čl. 395 odst. 1 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty¹ („směrnice o DPH“) může Rada na návrh Komise jednomyslně povolit kterémukoli členskému státu, aby uplatnil zvláštní opatření odchylovající se od uvedené směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem.

Česko požádalo dopisem, který Komise zaevidovala dne 23. listopadu 2021, o povolení uplatňovat do 31. prosince 2024 opatření odchylovající se od článku 287 směrnice o DPH, které Česku umožní osvobodit od DPH osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje 85 000 EUR.

V souladu s čl. 395 odst. 2 druhým pododstavcem směrnice o DPH informovala Komise dopisem ze dne 16. prosince 2021 o žádosti Česka ostatní členské státy. Dopisem ze dne 20. prosince 2021 oznámila Komise Česku, že má k dispozici všechny údaje potřebné k posouzení žádosti.

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Podle hlavy XII kapitoly 1 směrnice o DPH mohou členské státy uplatňovat zvláštní režimy pro malé podniky, včetně možnosti osvobodit od daně osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje určitou částku. Z tohoto osvobození vyplývá, že osoba povinná k dani nemusí účtovat DPH na své dodávky, a nemá proto nárok na odpočet DPH na vstupu.

Podle článku 287 směrnice o DPH mohou členské státy, které přistoupily po 1. lednu 1978, poskytovat osvobození od daně osobám povinným k dani, jejichž roční obrat je nejvýše roven ekvivalentu částek vymezených v uvedeném ustanovení v národní měně při kurzu platném ke dni jejich přistoupení.

Podle čl. 287 bodu 7 směrnice o DPH může Česko poskytnout osvobození od DPH osobám povinným k dani, jejichž roční obrat je nejvýše roven ekvivalentu částky 35 000 EUR v národní měně.

Povolení zvýšit prahovou hodnotu ročního obratu z 35 000 EUR na 85 000 EUR by významně zjednodušilo administrativní zátěž malých podniků způsobilých pro osvobození od daně a díky osvobození od povinností v rámci běžného režimu DPH, jako je vedení záznamů o DPH nebo podávání příznání k DPH, by podpořilo jejich rozvoj. Zavedení tohoto zvláštního opatření by navíc vedlo k nižšímu zatížení daňové správy, neboť by se omezila povinnost spravovat a kontrolovat osoby povinné k dani, jejichž obrat nedosahuje prahové hodnoty. Kromě toho by to mělo pozitivní dopad na obecnou úroveň dodržování povinností v oblasti DPH těmito povinnými osobami.

Toto zvláštní opatření je pro osoby povinné k dani naprosto dobrovolné. Malé podniky, jejichž obrat nepřesáhne danou prahovou hodnotu, by proto měly i nadále možnost uplatnit své právo na používání běžného režimu DPH.

Podle odhadů poskytnutých českými orgány by zavedení zvláštního opatření vedlo ke snížení příjmů z DPH o méně než 2 %, a proto by nemělo významný vliv na celkovou výši příjmů z DPH ani na celkovou výši daňových příjmů vybraných na stupni konečné spotřeby.

Toto zvláštní opatření, které zjednodušuje povinnosti malých hospodářských subjektů, je v souladu s cíli, jež Evropská unie stanovila pro malé podniky.

¹ Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

Vzhledem k příznivému dopadu na snížení administrativní zátěže podniků i daňové správy, který není doprovázen významným dopadem na celkové příjmy z DPH, je vhodné Česku povolit zavedení a uplatňování zvláštního opatření do 31. prosince 2024.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Odchylující se opatření je v souladu s cíli směrnice (EU) 2020/285, kterou se mění články 281 až 294 směrnice o DPH týkající se zvláštního režimu pro malé podniky² a která je výsledkem akčního plánu v oblasti DPH³ a usiluje o vytvoření moderního, zjednodušeného režimu pro tyto podniky. Zejména se snaží snížit náklady na dodržování předpisů v oblasti DPH, omezit narušování hospodářské soutěže na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, zmírnit negativní dopad efektu prahové hodnoty a usnadnit dodržování předpisů ze strany podniků, jakož i sledování ze strany daňových správ.

Prahová hodnota ve výši 85 000 EUR je navíc v souladu se směrnicí (EU) 2020/285, neboť ta členským státům umožňuje stanovit prahovou hodnotu ročního obratu požadovanou pro osvobození od DPH ve výši, která nepřekračuje 85 000 EUR (nebo ekvivalent této částky v národní měně).

Obdobné odchylky osvobozující od DPH osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřekračuje určitou prahovou hodnotu, jak je stanoveno v člancích 285 a 287 směrnice o DPH, již byly povoleny i jiným členským státům. V Nizozemsku⁴ a Belgii⁵ činí povolená prahová hodnota 25 000 EUR, v Itálii⁶ 30 000 EUR, v Lucembursku⁷ 35 000 EUR, v Polsku⁸, Lotyšsku⁹ a Estonsku¹⁰ 40 000 EUR, v Maďarsku¹¹ 48 000 EUR, ve Slovinsku¹² 50 000 EUR

² Směrnice Rady (EU) 2020/285 ze dne 18. února 2020, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, a nařízení (EU) č. 904/2010, pokud jde o správní spolupráci a výměnu informací za účelem sledování správného uplatňování zvláštního režimu pro malé podniky (Úř. věst. L 62, 2.3.2020, s. 13).

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o akčním plánu v oblasti DPH – Směrem k jednotné oblasti DPH v EU – Čas přijmout rozhodnutí (COM(2016) 148 final).

⁴ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1904 ze dne 4. prosince 2018, kterým se Nizozemsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od článku 285 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 310, 6.12.2018, s. 25).

⁵ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/2077 ze dne 20. prosince 2018, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2013/53/EU, kterým se Belgickému království povoluje zavést opatření odchylující se od článku 285 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 331, 28.12.2018, s. 222).

⁶ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2016/1988 ze dne 8. listopadu 2016 o změně prováděcího rozhodnutí 2013/678/EU, kterým se Italské republice povoluje dále uplatňovat zvláštní opatření odchylující se od článku 285 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 306, 15.11.2016, s. 11).

⁷ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2019/2210 ze dne 19. prosince 2019, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2013/677/EU, kterým se Lucembursku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od článku 285 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 332, 23.12.2019, s. 155).

⁸ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1919 ze dne 4. prosince 2018, kterým se mění rozhodnutí 2009/790/ES, kterým se Polské republice povoluje použít opatření odchylující se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 311, 7.12.2018, s. 32).

⁹ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1261 ze dne 4. září 2020, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2017/2408, kterým se Lotyšské republice povoluje uplatňovat opatření odchylující se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 296, 10.9.2020, s. 4).

¹⁰ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/358 ze dne 22. února 2021, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2017/563, kterým se Estonsku povoluje uplatňovat opatření odchylující se od článku

v Litvě¹³ 55 000 EUR, v Chorvatsku¹⁴ 45 000 EUR, na Maltě¹⁵ 30 000 EUR, a v Rumunsku¹⁶ 88 500 EUR.

Odchyly od ustanovení směrnice o DPH by měly být vždy časově omezeny, aby bylo možné posoudit jejich účinky. Stanovení data skončení platnosti zvláštního opatření na den 31. prosince 2024, jak Česko požaduje, je také v souladu s požadavky směrnice (EU) 2020/285. Uvedená směrnice stanoví 1. leden 2025 jako datum, od kterého budou muset členské státy uplatňovat vnitrostátní ustanovení, jež musí přijmout pro dosažení souladu s touto směrnicí.

Navrhované opatření je proto v souladu s ustanoveními směrnice o DPH.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Komise soustavně zdůrazňuje potřebu jednodušších pravidel pro malé podniky. V tomto ohledu přijala v březnu 2020 strategii pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřenou na malé a střední podniky¹⁷, v níž se zavázala k další práci na snížení zátěže malých a středních podniků. Cíl snížit regulační zátěž pro malé a střední podniky je jedním z pilířů uvedené strategie. Toto zvláštní opatření je v souladu s takovými cíli, co se fiskálních pravidel týče. Je rovněž v souladu s akčním plánem z roku 2020 pro spravedlivé a jednoduché zdanění podporující strategii oživení¹⁸, který uznává, že náklady na dodržování daňových předpisů jsou v EU stále vysoké a že bývají podstatně vyšší u malých podniků než u velkých společností.

2. **PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA**

• **Právní základ**

Článek 395 směrnice o DPH.

287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 69, 26.2.2021, s. 4).

¹¹ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1490 ze dne 2. října 2018, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 252, 8.10.2018, s. 38).

¹² Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1700 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2013/54/EU, kterým se Republice Slovinsko povoluje zavést zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 285, 13.11.2018, s. 78).

¹³ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/86 ze dne 22. ledna 2021, kterým se Litevské republice povoluje uplatňovat zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 30, 28.1.2021, s. 2).

¹⁴ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1661 ze dne 3. listopadu 2020, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2017/1768, kterým se Chorvatské republice povoluje uplatňovat zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 374, 10.11.2020, s. 4).

¹⁵ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2021/753 ze dne 6. května 2021, kterým se Maltě povoluje uplatňovat zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, a zrušuje prováděcí rozhodnutí (EU) 2018/279 (Úř. věst. L 163, 10.5.2021, s. 1).

¹⁶ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1260 ze dne 4. září 2020, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2017/1855, kterým se Rumunsku povoluje uplatňovat zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 296, 10.9.2020, s. 1).

¹⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky (COM(2020) 103 final).

¹⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán pro spravedlivé a jednoduché zdanění podporující strategii oživení (COM(2020) 312 final).

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Vzhledem k ustanovení směrnice o DPH, z něhož návrh vychází, spadá návrh do výlučné pravomoci Evropské unie. Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

- **Proporcionalita**

Toto rozhodnutí se týká povolení udělovaného členskému státu na základě jeho vlastní žádosti a nezakládá žádnou povinnost.

Vzhledem k omezené oblasti působnosti odchylky je zvláštní opatření úměrné sledovanému cíli, kterým je zjednodušení výběru daně pro maloobratové osoby povinné k dani i pro daňovou správu.

- **Volba nástroje**

Navrhovaným nástrojem je prováděcí rozhodnutí Rady.

Podle článku 395 směrnice o DPH je odchylka od společných pravidel pro DPH možná pouze v případě, že ji jednomyslně schválí Rada na návrh Komise. Prováděcí rozhodnutí Rady je nejvhodnějším nástrojem, neboť může být určeno jednotlivému členskému státu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Neproběhly žádné konzultace se zúčastněnými stranami. Návrh se zakládá na žádosti předložené Českem a týká se pouze tohoto konkrétního členského státu.

- **Posouzení dopadů**

Cílem tohoto návrhu prováděcího rozhodnutí Rady je zvýšit současnou prahovou hodnotu pro osvobození od daně z 35 000 EUR na 85 000 EUR (v ekvivalentu v národní měně). Toto zvýšení prahové hodnoty je zjednodušujícím opatřením, které podniky, jejichž roční obrat nepřesahuje 85 000 EUR, osvobozuje od mnoha povinností spojených s DPH. Bude proto mít pozitivní účinek na snížení administrativní zátěže jak pro podniky, tak pro daňovou správu, aniž by to mělo významný dopad na celkové příjmy z DPH. S ohledem na úzkou oblast působnosti odchylky a její omezenou časovou působnost bude dopad opatření v každém případě omezený.

Podle dostupných údajů z roku 2020 uplatňuje v současnosti právo na osvobození od DPH přibližně 910 000 malých podniků. Zvýšení prahové hodnoty na 85 000 EUR by využilo přibližně 105 000 dalších podniků, což by vedlo ke snížení příjmů z DPH o méně než 2 %.

Odchylující se opatření bude pro osoby povinné k dani dobrovolné. Osoby povinné k dani budou mít možnost zvolit běžný režim DPH v souladu s článkem 290 směrnice 2006/112/ES. Rozpočtový dopad na příjmy z DPH pro Česko se odhaduje přibližně na 370 milionů EUR, což lze považovat za zanedbatelné.

- **Základní práva**

Návrh nemá žádné dopady na ochranu základních práv.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Po vstupu nařízení Rady (EU, Euratom) 2021/769 ze dne 30. dubna 2021, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty¹⁹, v platnost nebude Česko počínaje výkazem vlastních zdrojů z DPH za rozpočtový rok 2022 provádět výpočet náhrad.

¹⁹ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2021/769 ze dne 30. dubna 2021, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 165, 11.5.2021, s. 9).

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Česku povoluje zavést zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty¹, a zejména na čl. 395 odst. 1 uvedené směrnice,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle čl. 287 bodu 7 směrnice 2006/112/ES může Česko poskytnout osvobození od daně z přidané hodnoty (DPH) osobám povinným k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje ekvivalent částky 35 000 EUR v národní měně při kurzu platném ke dni jeho přistoupení.
- (2) Dopisem, který Komise zaevidovala dne 23. listopadu 2021, požádalo Česko o povolení zavést zvláštní opatření odchylovající se od čl. 287 bodu 7 směrnice 2006/112/ES a osvobodit od DPH osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje částku 85 000 EUR nebo její ekvivalent v národní měně („zvláštní opatření“). Toto zvláštní opatření by bylo použitelné do 31. prosince 2024, což je datum, do kterého mají členské státy provést směrnici Rady (EU) 2020/285². Z uvedené směrnice vyplývá, že od 1. ledna 2025 budou členské státy moci osvobodit od DPH dodání zboží a poskytnutí služeb uskutečněná osobami povinnými k dani, jejichž roční obrat v členském státě nepřesahuje prahovou hodnotu 85 000 EUR nebo ekvivalent této částky v národní měně.
- (3) Podle čl. 395 odst. 2 druhého pododstavce směrnice 2006/112/ES předala Komise dopisem ze dne 16. prosince 2021 žádost Česka ostatním členským státům. Dopisem ze dne 20. prosince 2021 uvědomila Komise Česko, že má k dispozici veškeré údaje potřebné k posouzení žádosti.
- (4) Zvláštní opatření je v souladu se směrnicí (EU) 2020/285, jejímž cílem je snížit zátěž malých podniků spojenou s dodržováním předpisů a zabránit narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu.
- (5) Zvláštní opatření zůstane dobrovolné, neboť osoby povinné k dani si stále budou moci zvolit běžný režim DPH podle článku 290 směrnice 2006/112/ES.

¹ Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Směrnice Rady (EU) 2020/285 ze dne 18. února 2020, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, a nařízení (EU) č. 904/2010, pokud jde o správní spolupráci a výměnu informací za účelem sledování správného uplatňování zvláštního režimu pro malé podniky (Úř. věst. L 62, 2.3.2020, s. 13).

- (6) Z informací poskytnutých Českem vyplývá, že zvláštní opatření bude mít jen zanedbatelný vliv na celkovou výši jeho daňových příjmů vybraných na stupni konečné spotřeby.
- (7) Po vstupu nařízení Rady (EU, Euratom) 2021/769³ v platnost nebude Česko počínaje výkazem vlastních zdrojů z DPH za rozpočtový rok 2022 provádět výpočet náhrad.
- (8) Vzhledem k tomu, že Česko očekává, že zvýšená prahová hodnota povede k omezení povinností spojených s DPH, a tedy ke snížení administrativní zátěže a nákladů na dodržování předpisů pro malé podniky i pro daňové správy, a vzhledem k tomu, že významně neovlivní celkové příjmy z DPH, mělo by být Česku zavedení tohoto zvláštního opatření povoleno.
- (9) Povolení uplatňovat zvláštní opatření by mělo být časově omezené. Časové omezení by mělo být dostatečně dlouhé, aby bylo možné posoudit účinnost a přiměřenost prahové hodnoty. Kromě toho podle čl. 3 odst. 1 směrnice (EU) 2020/285 mají členské státy do 31. prosince 2024 přijmout a zveřejnit právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s článkem 1 uvedené směrnice, který ruší článek 287 směrnice 2006/112/ES a stanoví jednodušší pravidla DPH pro malé podniky, a používat tyto předpisy ode dne 1. ledna 2025. Je proto vhodné Česku povolit, aby zvláštní opatření uplatňovalo do 31. prosince 2024,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchylně od čl. 287 bodu 7 směrnice 2006/112/ES se České republice povoluje osvobodit od DPH osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje 85 000 EUR nebo ekvivalent této částky v národní měně.

Článek 2

Toto rozhodnutí se použije ode dne jeho vyhlášení do 31. prosince 2024.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno České republice.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

³ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2021/769 ze dne 30. dubna 2021, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 165, 11.5.2021, s. 9).